

The Question – Was Nineveh's teshuva sincere?

1. Yonah 4:11

2. Yonah 3:5-10

ויאַמִינוּ אַנְשֵׁי נִינָוָה בֵּאלֹהִים וַיִּקְרָאוּ־צוֹם וַיִּלְבָּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלֶם וְעַד־קְטַנַם:

The people of Nineveh believed God. They proclaimed a fast, and great and small alike put on sackcloth.

יִיּגַע הַדָּבָר ֹאֶל־מֶלֶדְ נִינְוֹה וַיָּלְם ֹמִכִּסְאוֹ וַיִּעֲבֵר אַדַּרְתוּן מֵעָלֵיו וַיְכֵס שַׂק וַיָּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר:

When the news reached the king of Nineveh, he rose from his throne, took off his robe, put on sackcloth, and sat in ashes.

וַיַּזְעָל וַיֹּאמֶר בְּנִינֵוֹה מִשַּעָם הַמֶּלֶךְ וּגִדֹלָיִו לֵאמֹרְ הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבַּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטִעַמוּ מִשְׁעַם הַמֵּלֶךְ וּגִדֹלָיִו לֵאמֹרְ הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבַּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטִעַמוּ מְאוֹנְה מִשַּעַם הַמֵּלֶךְ וּגִדֹלָיִו לֵאמֹרְ הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטִעְמוּ

And he had the word cried through Nineveh: "By decree of the king and his nobles: No man or beast—of flock or herd—shall taste anything! They shall not graze, and they shall not drink water!

וְיִתְכַּפּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהַמֶּה וְיִקְרְאָוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחוֶקָה וְיָשָׁבוּ אֶישׁ מִדַּרְכַּוֹ הֶרְעָהׁ וּמִן־הֶחְמָס אֲשֶׁר בְּכַבֵּיהֶם:

They shall be covered with sackcloth—man and beast—and shall cry mightily to God. Let everyone turn back from his evil ways and from the injustice of which he is guilty.

מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוֹּב וְנִחַם הָאֱלֹהֻיִם וְשָׁב מֵחֲרוָן אַפּּן וְלֹא נֹאבֵד:

Who knows but that God may turn and relent? He may turn back from His wrath, so that we do not perish."

וַיָּרָא הָאֱלֹהִים עֵל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלָא עָשֶׂה: מַיֵּרְבָּם הָרָעָה וְיִּנָחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשֶׂה:

God saw what they did, how they were turning back from their evil ways. And God renounced the punishment He had planned to bring upon them, and did not carry it out.

3. Abarbanel, Yonah 3

ומזה יראה שאנשי נינוה הבינו הגזרה האלהית כפי כוונתו בענין ההפוך כי ע"כ צוה המלך שתתהפך נינוה במעשיה כ"א תעשה ההיפוך הזה הנפשיי יתהפך השם מגזרתו ולא יהיה בעיר הפוך אחר גשמיי, (י) והנה לא יתעוררו אנשי נינוה ולא מלכם לעבוד את השם הנכבד ולא להעביר את הגלולים והאלילים מן הארץ כי תמיד החזיקו באמונתם הנפסדת והוא אומרו וירא האלהים את מעשיהם ר"ל שבמצות המעשיות בינם לחבריהם שבו מדרכם הרעה אבל לא שבו מאמונותיהם ועם כל זה וינחם האלקים על כל הרעה אשר דבר לעשות לפי שלא היתה הגזרה כי אם על החמס אשר בכפיהם:

The Names of Hashem

4. Sefer Kuzari, Maamar 4

וענין אלהים יושג בהקשה, כי השכל מורה שיש לעולם מושל ומסדר, ונחלקים בזה בני אדם כפי הקשותם, והקרוב שבדעות בו דעת הפילוסופים, אבל ענין ה' לא יושג בהקשה, אך בראיה ההיא הנבואיית אשר בה ישוב האדם כמעט שיפרד ממינו וידבק במין מלאכי ותכנס בו רוח אחרת, כמו שאמר: +שמואל א' י' ו' ונהפכת לאיש אחר, ויהפוך לו אלהים לב אחר +שמואל א' י' ט'+ ורוח לבשה +דברי הימים א' י"ב י"ט+ היתה עלי יד ה' +יחזקאל ל"ז א+ ורוח נדיבה תסמכני +תהלים נ"א י"ד+, כנוי לרוח הקודש הלובשת הנביא בעת הנבואה, והנזיר והמשיח כשנמשח לכהונה או למלוכה עת שימשחנו הנביא, או עת שיעזרנו האלהים ויישירהו בדבר מן הדברים, או בעת הודעת הכהן במדע הנעלם אחר שישאל באורים ותומים. ואז יסורו מלב האדם הספקות הקודמות אשר היה מסתפק באלהים, וילעג להקשות ההם אשר היו רגילות להגיע בהם אל האלהות והיחוד, ואז ישוב האדם עובד, חושק בנעבדו, ומוסר נפשו להריגה על אהבתו, לגודל מה שהוא מוצא מערבות הדביקה בו והנזק והצער בהתרחק ממנו, בהפך הפילוסופים שאינם רואים בעבודתו כי אם מוסר טוב ודבר האמת, בגדלו על שאר הנמצאות, כמו שראוי לגדל השמש על שאר הנראים, ושאין בכפירה באלהים יותר מפחיתות הנפש הרוצה בכזב.

Yona's Initial Success

5. Yonah 1:1-3

ַוְיָהִי דְּבַּר־יִהֹּוָה אֶל־יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי לֵאמְר:

The word of the LORD came to Jonah^a Mentioned in 2 Kings 14.25. son of Amittai:

לְּוּם לֶךְ אֶל־נֵינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי־עַלְתָה רָעָתָם לְפָנֵי:

Go at once to Nineveh, that great city, and proclaim judgment upon it; for their wickedness has come before Me.

ַנַּיָקֶם יוֹנָה לִבְרָם מַּרְשִׁׁישָׁה מִלֹּפְנֵי יְ**הֹּוֶה** וַנַּרֶד יָפֿוֹ וַיִּמְצָא אֲנִיָּה וּ בָּאָה מַרְשִׁישׁ וַיִּמֵּן שְׁכָרָה וַיִּרֶד בָּהּ לָבְוֹא עִמְּהֶם ׁ מַּרְשִׁישָׁה מִלֹּפְנֵי יְ**הֹוֶה**:

Jonah, however, started out to flee to Tarshish from the LORD's service. He went down to Joppa and found a ship going to Tarshish. He paid the fare and went aboard to sail with the others to Tarshish, away from the service of the LORD.

6. Rashi, ad loc.

ומה ראה יונה שלא רצה לילך אל נינוה אמר העכו"ם קרובי תשובה הם אם אומר להם ויעשו תשובה נמצאתי מחייב את ישראל שאין שומעים לדברי הנביאים:

7. Kad HaKemach, Kippurim 1

ומה שהיה מסרב ללכת בשליחותו של מקום מחשבתו היתה טובה וכונתו לשמים והיה לו זה מתוך ענוה ותמימות לב כי נשא ק"ו בעצמו ממשה רבינו כשאמר לו הקב"ה (שמות ג) ועתה לכה ואשלחך אל פרעה היה מסרב בשליחותו ולא היה רוצה ואמר לו (שם ד) שלח נא ביד תשלח ואמר לו מי אנכי כי אלך אל פרעה וגו' ואמר אם משה שהיה שליח להוציא את ישראל הצדיקים היה מסרב בשליחותו אני הנעשה שליח להזהיר הרשעים לא כ"ש שראוי לי לעכב בשליחות ולצאת מלפני ה' ממקום שפע הנבואה כדי שלא תבואני נבואה זו ושלא אצטרך ללכת בשליחות זה.

The Sailors – A Turning Point

8. Yonah 1:5-16

וַיִּירְאוּ הַמַּלְּחִים וַיִּזְעַקוּ אָישׁ **אָל־אֱלֹהִיו**ֹ וַיִּטִּלוּ אֶת־הַכֵּלִּים אֲשֶׁר בֶּאֲנִיָּה אֶל־הַיָּם לְהָקֵל מֵעֲלֵיהֶם וְיוֹנָה יָרִד אֶל־יַרְכְּתַי הַסְּפִינְה וַיִּשָׁכָּב וַיַּרִדָם:

In their fright, the sailors cried out, each to his own god; and they flung the ship's cargo overboard to make it lighter for them. Jonah, meanwhile, had gone down into the hold of the vessel where he lay down and fell asleep.

ַוּיָקַרָב אֵלָיו רָב הַחֹבֵל וַיָּאמֶר לן מַה־לְּךָ נִרְדָּם קוּם קְרָא **אֶל־אֱלֹהֶידּ** אוּלַי׳ יִתְעַשֵּׁת **הָאֱלֹהִים** לָגוּ וְלֹא נֹאבֵד:

The captain went over to him and cried out, "How can you be sleeping so soundly! Up, call upon your god! Perhaps the god will be kind to us and we will not perish."

וּיֹאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעַהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גְוֹרָלוֹת וְנַדְּעָה בְּשֶׁלְמֵי הָרָעָה הַזֹּאַת לְגוּ וַיַּפִּלוֹ הַוֹּלְכוֹת וַיִּפְּל הַגּוֹרָל עַל־יוֹנֶה:

The men said to one another, "Let us cast lots and find out on whose account this misfortune has come upon us." They cast lots and the lot fell on Jonah.

ָוֹיאמָרוּ אָלַיו הַגִּידַה־נַּא לָנוּ בַּאֲשֶׁר לִמִי־הַרָעָה הַוֹּאָת לָנוּ מָה־מִּלְאכְתַּךְ וֹמֵאָיוְ תַּבוֹוֹא מָה אַרְצֶּׁר וְאֵי־מְזָּה עָם אַתַּה:

They said to him, "Tell us, you who have brought this misfortune upon us, what is your business? Where have you come from? What is your country, and of what people are you?"

ַנִּאָמֵר אֲלֵיהֶם עִבְרָי אָנֹבִי **וְאֶת־יִהוָּה אֱלֹהֵי** הַשָּׁמַיִּם אָנֵי יָרֵא אֲשֵׁר־עַשָּׂה אֵת־הַיָּם וְאֵת־הַיַּבְּשֵׁה:

I am a Hebrew," he replied. "I worship the LORD, the God of Heaven, who made both sea and land."

ָנְיִרְאָוּ הָאֲנָשִׁים ׁ יִרְאָה גְדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־זָּאת עָשִׂיָת כְּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלְּפְנֵי **יְהוָה** הוּא בֹרֵחַ כִּי הִגִּיד לְהֶם:

The men were greatly terrified, and they asked him, "What have you done?" And when the men learned that he was fleeing from the service of the LORD—for so he told them—

וַיֹּאמְרוָ אַלְיו ֹמַה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וְיִשְׁהּלָק הַיָּם מֵעָלֵינוּ כֵּי הַיָּם הוֹלָךְ וְסֹעֵר:

they said to him, "What must we do to you to make the sea calm around us?" For the sea was growing more and more stormy.

וּיָאמֶר אֲלֵיהֶם שָׂאוּנִי וַהֲסִילֻנִי אֶל־הַיָּם וְיִשְׁתִּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כְּי יוֹדֵעַ אָׂנִי כִּי בְשֶׁלִּי הַפּעַר הַנָּדןֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם:

He answered, "Heave me overboard, and the sea will calm down for you; for I know that this terrible storm came upon you on my account."

יַהַחְתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשׁיֶב אֶל־הַיַּבְּשָׁה וְלֹא יָכֹלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם:

Nevertheless, the men rowed hard to regain the shore, but they could not, for the sea was growing more and more stormy about them.

וַיִּקְרָאוֹ **אֶל־יִהֹוָה** וַיֹּאמְרוֹ אָנֶה יְ<mark>הֹוָה</mark> אַל־נָא נֹאבְדָּה בְּנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאַל־תִּתֵּן עָלֵינוּ דָּם נָקְיִא כִּי־אַתָּה יְהֹוָה כַּאֲשֶׁר חָפַּצְתָּ עשׂית:

Then they cried out to the LORD: "Oh, please, LORD, do not let us perish on account of this man's life. Do not hold us guilty of killing an innocent person! For You, O LORD, by Your will, have brought this about."

וַיִּשִׂאוּ אֵת־יוֹנֶה וַיִּטְלֶהוּ אֱל־הַיָּם וַיַּעֲמְד הַיָּם מְזַעְפָּוֹ:

And they heaved Jonah overboard, and the sea stopped raging.

ַנְיִרְאוּ הָאֲנָשִׁיֶם יִרְאָה גְדוֹלָה **אֶת־יְהֹנֶה** וַיִּיְבְּחוּ־זֶבַּח **ׁלַיהֹוָה** וַיִּדְרָוּ נִדְרֵים:

The men feared the LORD greatly; they offered a sacrifice to the LORD and they made vows.

9. Rashi Yonah 1:16

(טז) וידרו נדרים - שיתגיירו:

10. Yonah 2:9

מְשַׁמְּרָים הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזְבוּ:

They who cling to empty folly Forsake their own welfare,

11. Rashi, ad loc.

(ט) משמרים הבלי שוא - אותן שעובדים לכו"ם:

חסדם יעזובו - יראת הקב"ה שכל חסדם וטובתם מאתו יעזובו אבל אני איני כן אלא בקול תודה אזבחה לך כך תרגם יונתו ופרקי דר' אליעזר דרשו כלפי המלחים שעזבו חסדם שהיו מטיבים לעכו"ם ונתגיירו:

12. Yonah 3:1-3

וִיהָי **דְבַר־יִהֹוָה** אֱל־יוֹנָה שֻׁנִית לֵאמִר:

The word of the LORD came to Jonah a second time:

" קּוּם לַןּד אֶל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלֶה **וּקְרָא אֵלֶיה** אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכֵי דֹבֵר אֵלֵיף:

Go at once to Nineveh, that great city, and proclaim to it what I tell you."

יַנְקָם יוֹנָה וַיֶּלֶךְ אֶל־נִינְוָה כִּדְבַר יְ**הֹוֶה** וְנִינְוֹה הָיִתָּה עִיר־גְּדוֹלְה **ֹלֵאלֹהִים** מַהֲלַךְ שְׁלִשֶּׁת יָמִים:

Jonah went at once to Nineveh in accordance with the LORD's command. Nineveh was ^aLit. "a large city of God." an enormously large city ^a a three days' walk across.

13. Sefer Kad Hakemach, Kippurim 1

ויהי דבר ה' אל יונה שנית לאמר קום לך וגו' הזכיר שנית ללמד שהיא שנית בענינה שאינה דומה לנבואה ראשונה כי בראשונה היו ראוים ליענש מיד וכשנתאחר הדבר עד הנבואה השנית נפתחו להם שערי תשובה ונתאחרה הגזירה וע"כ אמר בראשונה וקרא עליה כי קריאה בעל היא לפורענות כלשון (איכה א) קרא עלי מועד, זהו שאמר כי עלתה רעתם לפני. כלומר נגזר עליהם גזירת מי שעלתה רעתם לפני השי"ת ודינן להשחת מן העולם כמו שנאמר בסדום (בראשית יט) כי גדלה צעקתם את פני ה'. אבל בכאן אמר וקרא אליה כי כל קריאה בלמ"ד לטובה (יחזקאל לו) וקראתי אל הדגן והרביתיו ועל כן אמר שנית לפי שהיא שנית בענינה.

Nineveh's Teshuva Process

14. Yonah 3:3-10

וַיָּקָם יוֹנָה וַיָּלֶך אֶל־נִינְוֶה כִּדְבַר יְהוֶה וְנִינְוֹה הִיְתָה עִיר־גְדוֹלָה **ֹלֵאלֹהִים** מַהֲלַך שְׁלִשֶּׁת יָמִים:

Jonah went at once to Nineveh in accordance with the LORD's command. Nineveh was ^a*Lit.* "a large city of God." an enormously large city ^a a three days' walk across.

וַיָּחֵל יוֹנַה לַבוֹא בַעִיר מַהַלָּדְּ יִוֹם אָתַד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֵר עוֹד אַרְבַּעִים יוֹם וְנֵינֵוָה נַהְפֵּבֶת:

Jonah started out and made his way into the city the distance of one day's walk, and proclaimed: "Forty days more, and Nineveh shall be overthrown!"

ָוַיָּאָמָינוּ אַנְשֵׁי נִינְוָה **בָּאלֹהִים** וַיִּקְרְאוּ־צוֹם ׁוַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלֶם וְעַד־קְטַנֶם:

The people of Nineveh believed God. They proclaimed a fast, and great and small alike put on sackcloth.

וִיגַע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶלֶדְ נִינְנֵה וַיָּלְם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּן מֵעָלֶיו וַיְכַס שַׂק וַיֶּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר:

When the news reached the king of Nineveh, he rose from his throne, took off his robe, put on sackcloth, and sat in ashes.

יַיַזְעֵיָׁק וַיּאמֶר בְּנִינְוֹה מִשַּעָם הַמֶּלֶךְ וּגְדֹלָיו לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבָּקֶר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעַמוּ מְאוֹמָה אַלֹּ־יִרְעוֹּ וּמַיָם אַל־יִשְׁתְּוּ:

And he had the word cried through Nineveh: "By decree of the king and his nobles: No man or beast—of flock or herd—shall taste anything! They shall not graze, and they shall not drink water!

וִיתִכַּסוּ שַׁקִּים הַאַדַם וְהַבְּהֶמֶה וִיִקְראָוּ **אֶל־אֱלֹהִים** בְּחַזֶקָה וְיָשִׂבוּ אִישׁ מְדַּרְכְּוֹ הַרְעַה וּמְן־הַחַמָס אֲשֵׁר בְּכַכְּּיהֵם:

They shall be covered with sackcloth—man and beast—and shall cry mightily to God. Let everyone turn back from his evil ways and from the injustice of which he is guilty.

מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוֹּב וְנִחַם הָאֱלֹהֻיִם וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּּן וְלֹא נֹאבֵד:

Who knows but that God may turn and relent? He may turn back from His wrath, so that we do not perish."

ָיַרָא **הָאֱלֹהִים** אֱשִרִדְּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָבֶּם הָרָעָה וִיְּנָחֶם **הָאֱלֹהִים** עַל־הָרְעָה אֲשֶׁר־דִבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָבֶם וְלֹא עָשֶׂה:

God saw what they did, how they were turning back from their evil ways. And God renounced the punishment He had planned to bring upon them, and did not carry it out.

15. Malbim 3:10

י) וירא האלהים את מעשיהם, ר"ל שתחלה ששבו אנשי נינוה היה רק חרטה אבל לא שבו במעשה שיתקנו החטא העבר ע"י מעשה, אבל אחר פקודת המלך ראה אלהים את כל מעשיהם כי שבו, ששבו במעשיהם שהשיבו את הגזל ואת העשק בפועל, לכן וינחם האלהים על הרעה, והגם שלא שבו רק על חטא גזל לא על ע"ז, בכ"ז אחר שגז"ד נחתם על הגזל וזה תקנו, לא עשה את הרעה, ר"ל שאם היתה הרעה מוכנת לבא עליהם בטבע עפ"י המערכה היתה באה עליהם גם אז, אחר שעדן עבדו ע"ז והיו תחת המערכה לא ישדד ה' הטבע לעובדי ע"ז, אבל אחר שמצד הטבע לא היתה הרעה עתידה לבא עליהם רק ה' יעד לעשות הרע ע"י עונש השגחיי, וכששבו על חטא גזל לא עשה, והניחם להתנהג על פי הטבע והמערכה:

The Kikayon

16. Yonah 4:1-11

וַיָּרַע אֵל־יוֹנַה רַעָה גִדוֹלַה וַיַּחֵר לִוֹ:

This displeased Jonah greatly, and he was grieved.

וַיּתְפַּלֵּל **אֶל־יִהוְה** וַיֹּאמַר אָנֶה יָ**הוָה** הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֵיוֹתִי עַל־אַדְמָתִיׁ עַל־כֵּן קַדַּמְתִּי לִבְרֹיָחַ תַּרְשִׁיֶשָׁה כִּי יָדִשְׁתִּי כִּי אַתָּה אֱל־חַנְּוּן וְרַחוֹּם אֶרֶךְ אַפַּיָּם וְרַב־חֶטֶׁד וְנִחָם עַל־הָרֶעָה:

He prayed to the LORD, saying, "O LORD! Isn't this just what I said when I was still in my own country? That is why I fled beforehand to Tarshish. For I know that You are a compassionate and gracious God, slow to anger, abounding in kindness, renouncing punishment.

וְעַתָּה יִהֹוָה קַח־נָא אָת־נַפִּשִׁי מִמֵנֵי כֵּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיֵּי: }פּ

Please, LORD, take my life, for I would rather die than live."

וַיִּאמֶר יָ**הֹוָה** הַהֵּיטֵב חֶרָה לֶךְ:

The LORD replied, "Are you that deeply grieved?"

ַוַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיָּשֶׁב מִכֶּדֶם לָעֵיר וַיַּשַׁש לוֹ שָׁם סָכָּה וַיָּשֶׁב תַּחְתֶּיֹהְ בַּצֵּלׁ עֻד אֲשָׁר יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בְּעֵיר:

Now Jonah had left the city and found a place east of the city. He made a booth there and sat under it in the shade, until he should see what happened to the city.

וַיִמָן יָ**הנֶה־אֱלֹהִים** קִיקִיוֹן וַיָּעֵלוּ מֵעֵל לִיוֹנָה לֶהִיוֹת צֵל עַל־ראשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מֵרֶעָתוֹ וַיִּשָׁמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקיוָן שִׁמְחָה גִדוֹלֵה:

The LORD God provided a ricinus plant, *Meaning of Heb. uncertain; others "gourd." which grew up over Jonah, to provide shade for his head and save him from discomfort. Jonah was very happy about the plant.

ַוּיִבֶשׁ: אַת־הַקּיקָיוֹן וַיִּיבֶשׁ: אַת־הַקּיקָיוֹן וַיִּיבֶשׁ: אַת־הַקּיקָיוֹן וַיִּיבֶשׁ:

But the next day at dawn God provided a worm, which attacked the plant so that it withered.

וַיָהִין כִּזְרֹחַ הַשָּׁמֵשׁ וַיִמֵן **אֵלהִים** רָוּחַ קָדִים חָרִישִּׁיֹת וַתַּךְ הַשָּׁמֵשׁ עַל־רִאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלַּף וַיִּשְׁאֵל אָת־נַפְשׁוֹ לַמּוֹת וַיֹּאמֵר טוֹב מוֹתִי מֵחַיֵּי:

And when the sun rose, God provided a sultry Meaning of Heb. uncertain. east wind; the sun beat down on Jonah's head, and he became faint. He begged for death, saying, "I would rather die than live."

וַיָּאמֵר **אַלֹהִים** אַל־יוֹנָה הָהִיטֵב חַרָה־לָּדְּ עַל־הַקּיִקִיוֹן וַיֹּאמֵר הִיטֵב חַרָה־לִי עַד־מֵוֹת:

Then God said to Jonah, "Are you so deeply grieved about the plant?" "Yes," he replied, "so deeply that I want to die."

וָיָאמֵר יִ**דֹוֶה** אָתָה חַסְתַּ עַל־הַקִּיקִיוֹן אָשֵׁר לֹא־עַמַלָתַ בּוֹ וַלֹא גָדַלְתוֹ שַׁבְּן־לִילַה הִיָה וּבוְ־לִילָה אַבד:

Then the LORD said: "You cared about the plant, which you did not work for and which you did not grow, which appeared overnight and perished overnight.

ואַנִי לָא אַחוֹּס עַל־נִינָוָה הַעִיר הַגָּדוֹלָה אָשֶׁר יָשׁ־בַּה הַרבָּה מְשָׁתִּים־עַשְּׁרָה רְבּוֹ אַדֶּם אָשֶׁר לְא־יַדע בַּין־יִמִינוֹ לְשָׁמֹאלוֹ וּבָהָמָה רְבָּה:

And should not I care about Nineveh, that great city, in which there are more than a hundred and twenty thousand persons who do not yet know their right hand from their left, and many beasts as well!"